

ефективного використання доступних ресурсів та досягнення оптимальних результатів.

Враховуючи ці аспекти, удосконалення фізичної підготовки фахівців сектору безпеки й оборони в умовах воєнного стану стає комплексним завданням, яке вимагає інтегрованого підходу, наукової обґрунтованості та системності дій.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: наказ МВС України від 26.01.2016 р. № 50 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16>.

2. Ельвіра Жуковська. ТОП-3 системи для онлайн-навчання // Osvita.ua: сайт. URL: <https://osvita.ua/news/71748/>

3. DCAF – Geneva Centre for Security Sector Governance URL: <https://www.dcaf.ch/filesPDF>

РАЩЕНКО Максим,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
за спеціальністю «Психологія»,
курсант 104 н.гр. ННІ № 3, рядовий поліції.

Науковий керівник:

ОХРИМЕНКО Іван Миколайович,

професор кафедри юридичної психології,
д.ю.н., професор, підполковник поліції.

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ
ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

З 24 лютого 2022 року в Україні було ведено воєнний стан через повномасштабне вторгнення російських військ на територію нашої держави. В цей час актуальності набуло питання використання вогнепальної зброї поліцейськими та цивільними громадянами України, адже законодавчо дане питання ще далеке від досконалості. Через правовий статус воєнного стану на території нашої держави було внесено зміни в значну частину нормативно-правовий акт, в той же час процес застосування зброї поліцейськими та громадянами на практиці має ряд труднощів. Супротив загарбнику відбувається в різний спосіб, і кожен сьогодні знаходиться на своєму «фронті»: хтось зі зброєю в руках захищає нашу землю на передовій або в теробороні; хтось бере участь у роботі волонтерських загонів; хтось тримає освітянський фронт, допомагає у військово-медичних закладах, опікується залишеними та покинутими тваринами тощо. В Україні важливу роль має питання забезпечення особистої безпеки та

захищеності працівників правоохоронних органів та громадян. Тому поліцейським необхідно постійно бути готовими до професійного втручання в ту чи іншу ситуацію, яка виникає як під час виконання ним своїх службових обов'язків так і поза ними. Звичайно, не всі правопорушення поліцейські можуть припинити без застосування поліцейських заходів. Ось чому поліцейські, виконуючи свої службові обов'язки щодо захисту прав та свобод людини, змушені застосовувати у межах наданих їм повноважень запобіжні заходи та заходи примусу, для того, щоб запобігти загрозам у сфері публічної безпеки і порядку. Відповідно до закону «Про Національну поліцію» найсуворішим заходом примусу є застосування вогнепальної зброї. Тому дуже важливим є дотримання вимог законодавства працівниками поліції з метою недопущення перевищення повноважень і завдання шкоди.

На сьогодні криміногенна ситуація в Україні є небезпечною, загрозливою та ризиковою не лише для державних інститутів, а й для усього населення країни. Під час воєнного стану правоохоронні органи працюють в посиленому режимі, ситуаційні центри переведено на посилений варіант несення служби. Вони цілодобово здійснюється збір та узагальнення інформації. Поліція забезпечує патрулювання вулиць, перевірку документів у підозрілих осіб, а в разі потреби – має право проводити огляд речей, транспортних засобів, багажу тощо, насамперед за наявності фактів вчинення особливо тяжкого чи тяжкого злочину, коли злочинець втікає із застосуванням транспортного засобу; якщо особа чинить збройний опір; для припинення спроби заволодіти вогнепальною зброєю.

Через бойові дії більшість осіб не може себе відчувати в комфортному психологічному стані, зокрема, через постійні обстріли, вибухи тощо. Враховуючи велику кількість зброї на руках населення та підвищеного рівня небезпеки, у зв'язку із збройною агресією росії проти України, рівень злочинності постійно зростає, саме це спонукає поліцейських діяти більш рішуче й ефективно попереджувати і припиняти такі небезпечні діяння, часто із застосуванням вогнепальної зброї. На такі ситуації достатньо критично реагують засоби масової інформації та контрольно-наглядові гілки влади. Нажаль, ситуації із застосуванням вогнепальної зброї поліцейськими є не поодинокими, і тому доводиться робити вибір, застосувати вогнепальну зброю, а потім стати учасником кримінального провадження через перевищення службових повноважень або ж отримати травми чи взагалі загинути. У мирний час, поліцейські діють у визначеному законом порядку. Їм

дозволено застосовувати такі заходи примусу, які фізичний вплив (сила), спеціальні засоби (кijки, кайданки, засоби сльозогінної та драгівної дії тощо), вогнепальна зброя. Але, під час дії воєнного стану, у разі необхідності відбиття нападу або при затриманні особи, яка вчинила правопорушення та/або чинить опір поліцейському, він має право використати як заходи примусу, так і підручні засоби. Також, правоохоронним органам надано право застосовувати заходи примусу до осіб, які беруть участь у збройній агресії проти України без урахування окремих обмежень та заборон, визначених законом. Зокрема, дозволяється застосування заходів примусу без попередження, нанесення ударів спеціальними засобами без обмежень щодо локації їх нанесення, а також застосування вогнепальної зброї. Закріплення на законодавчому рівні найбільш суворого заходу примусу – це позитивний момент законодавства і такий, що відповідає міжнародним правовим актам щодо застосування вогнепальної зброї. Окрім позитивних моментів законодавства, окремі питання вимагають додаткового правового регулювання та роз'яснення. Блокпост під час війни – це об'єкт підвищеного ризику. Завдання кожного працівника поліції – мінімізувати цей ризик і не створювати додаткових проблем для інших учасників дорожнього руху. Воєнний стан не означає всюдозволеність прав поліцейського, проте в умовах війни важливо знайти баланс між вимогами безпеки службовців на посту, оборони України і правами та свободами кожної людини, яка такий блокпост перетинає. Необхідність теоретичних обґрунтувань і вдосконалення правового регулювання застосування працівниками поліції вогнепальної зброї, підвищення кваліфікації в інтересах покращення слідчої практики, співвіднесені з сучасними реаліями, є в умовах воєнного стану життєво важливою практикою. Під час дії повномасштабного вторгнення залишається досі невіршеним ряд питань, що пов'язані з підставами застосування вогнепальної зброї та кваліфікацією дій поліцейських після застосування вогнепальної зброї. Також, норми, що врегульовують застосування зброї поліцейськими, закріплюють список випадків застосування зброї, у тому числі і відповідальність за наслідки, які можуть настати в результаті точного дотримання положень.

Загалом, слід зазначити, що проблематика застосування поліцейським вогнепальної зброї в умовах воєнного стану потребує подальшого дослідження та вивчення, оскільки поліцейський часто перебуває в екстремальних умовах, за яких постає необхідність застосування зброї. Основна мета застосування вогнепальної зброї

полягає в захисті життя як поліцейських, так і інших осіб, яким загрожує небезпека. Безперечно, що вогнепальна зброя є предметом підвищеної небезпеки та вимагає уважного та компетентного поводження з нею та її застосування. На нашу думку, для вирішення даного питання слід здійснити ряд дій, із удосконалення нормативно-правової бази, пов'язаної із застосуванням вогнепальної зброї, а також чіткого роз'яснення змін, які були внесені до ст. 42 Закону України «Про Національну поліцію», щодо оцінки рівня опору поліцейському та уточнення переліку підручних засобів, які він має право використати. Невиконання встановлених вимог, перевищення повноважень або, навпаки, незастосування зброї при необхідності, може призвести до жаклих наслідків. Тому положення законодавства, що регулюють умови застосування зброї, повинні бути чіткими та зрозумілими. В даному випадку доречно доводити інформацію не тільки до працівників поліції, а й до населення аби уникати в подальшому виникнення резонансних та гучних справ із незаконним застосуванням зброї правоохоронцями.

РОМАНОВИЧ Ангеліна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
за спеціальністю «Ювенальна превенція»,
курсант 103 н.гр. ННІ № 3, рядовий поліції.

Науковий керівник:

ГЕЛЕМЕЙ Микола Олегович,

старший науковий співробітник відділу
організації наукової діяльності та захисту
прав інтелектуальної власності,
к.ю.н., доцент, капітан поліції

ВЗАЄМОДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Деякі аспекти взаємодії підрозділів Національної поліції, з іншими підрозділами МВС під час несення служби в умовах воєнного стану

В умовах збройної агресії сьогодення, питанням забезпечення публічної безпеки та порядку приділяється достатньо багато уваги, оскільки це має важливе значення для демократичного державного та суспільного розвитку, формування громадянського суспільства та його